

Nr 37.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av andra stycket av slutbestämmelserna i lagen den 19 juni 1917 angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige; given Stockholms slott den 15 januari 1926.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av andra stycket av slutbestämmelserna i lagen den 19 juni 1917 angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige.

G U S T A F.

Gustav Möller.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av andra stycket av slutbestämmelserna i lagen den 19 juni 1917 (nr 337) angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 (nr 66) om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige.

Härigenom förordnas, att andra stycket av slutbestämmelserna i lagen den 19 juni 1917 angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige skall erhålla följande ändrade lydelse:

Från utfärdandet av denna lag intill utgången av år 1928 skall i fråga om lappars bosättning å kronojord inom lappmarkerna och renbetesfjällen i Jämtlands län gälla, förutom vad särskilda författningar innehålla om bosättning å kronomark, att tillstånd till uppförande av boningshus med eller utan någon därmed sammanhängande, på eget äventyr för åverkan av renar upptagen odling jämte ladugård må beviljas av Konungen, som därvid i varje särskilt fall prövar, på vilken plats och i vad mån anläggningen må äga rum.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1927.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 18 december 1925.*

Närvarande:

Statsministern SANDLER, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON,
SCHLYTER, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, anför efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet:

Genom en den 23 mars 1917 dagtecknad proposition (nr 169) förelade Kungl. Maj:t 1917 års riksdag ett förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 (nr 66) om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige. En av de i förslaget upptagna ändringarna rörde lapparnas rätt att bosätta sig å kronomark inom lappmarken och renbetesfjällen i Jämtlands län och avsåg att närmare reglera denna rätt och bringa ordning i bosättningen. Propositionen bifölls i vissa delar, men vad förslaget i nämnda hänseende innehöll vann icke riksdagens bifall. I stället anhöll riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 juni 1917 (nr 374), att lapparnas bosättningsfråga och vad därmed ägde sammanhang måtte återupptagas till förnyat övervägande i samband med en tillämnad revision av hela lapplagstiftningen. Riksdagen antog också för sin del med avseende å förevarande fråga en övergångsbestämmelse av innehåll, att från lagens utfärdande intill utgången av år 1920 i fråga om lappars bosättning å kronojord inom lappmarkerna och renbetesfjällen i Jämtlands län skulle gälla, förutom vad särskilda författningar innehölle om bosättning å kronomark, att tillstånd till uppförande av boningshus med eller utan någon därmed sammanhängande, på eget äventyr för åverkan av renar upptagen odling jämte ladugård finge beviljas av Konungen, som därvid i varje särskilt fall ägde pröva, på vilken plats och i vad mån anläggningen finge äga rum. Den av riksdagen sålunda antagna bestämmelsen godkändes sedermera av Kungl. Maj:t och ingick i den lag, som utfärdades den 19 juni 1917 (nr 337).

Den av riksdagen begärda utredningen anförtroddes sedermera åt den av Kungl. Maj:t den 13 juni 1919 tillsatta kommittén för utförande av en allmän revision av gällande bestämmelser rörande lapparnas förhållanden inom riket. I anledning därav att nämnda kommitté icke hunnit verkställa eller avsluta ifrågavarande utredning, blev giltighetstiden för ifrågavarande övergångsbestämmelse vid två tillfällen förlängd, sista gången till utgången av år 1924. Under senare delen av år 1923 hade kommittén avlämnat betänkande, innefattande förslag till bestämmelser bland annat i förberörda fråga, men då ärendet icke kommit i det skick, att detsamma kunde

föreläggas riksdagen å sådan tid, att nya bestämmelser i ämnet kunde meddelas att lända till efterrättelse från ingången av år 1925, föreslog Kungl. Maj:t genom proposition (nr 175) till 1924 års riksdag, att övergångsbestämmelsen måtte ytterligare prolongerades intill utgången av år 1926. I det vid nämnda proposition fogade statsrådsprotokollet finnes en närmare redogörelse för frågans tidigare behandling, och tillåter jag mig att därutinnan hänvisa till detsamma. Propositionen blev av riksdagen bifallen, och den 20 juni 1924 (nr 243) utfärdades i enlighet därmed lag om ändrad lydelse av andra stycket av slutbestämmelserna i lagen den 19 juni 1917 (nr 337) angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 (nr 66) om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige.

Omförmälda kommittéföreläggningar har varit föremål för utlåtanden från sakkunniga myndigheters sida, varefter detsamma i viss mån bearbetats inom socialdepartementet. Ärendet har emellertid ännu icke kommit i det skick, att detsamma kan föreläggas den kommande riksdagen. Den ifrågavarande övergångsbestämmelsen torde på grund härav nu böra ytterligare prolongerades. Den utsträckta giltighetstiden torde, på sätt tidigare skett, böra begränsas till två år eller alltså till utgången av år 1928. I överensstämmelse härmed har jag låtit utarbete ett lagförslag, som överensstämmer med nyssnämnda nu gällande lag utom därutinnan att orden »intill utgången av år 1926» utbyts mot orden »intill utgången av år 1928».

Föredraganden uppläser härefter inom socialdepartementet upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av andra stycket av slutbestämmelserna i lagen den 19 juni 1917 (nr 337) angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 (nr 66) om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige av den lydelse, bilaga¹ till detta protokoll utvisar, samt hemställer, att lagrådets utlåtande över förslaget måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, genom utdrag av protokollet inhämtas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen lämnar Hans Maj:t Konungen bifall.

Ur protokollet:

Herman Hulthkrantz.

¹ Bilagan, vilken är lika lydande med det vid propositionen fogade förslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd
den 14 januari 1926.

Närvarande:

justitierådet SVEDELIUS,
regeringsrådet PALMGREN,
justitierådet CHRISTIANSSON,
justitierådet HÖGSTEDT.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 18 december 1925, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av andra stycket av slutbestämmelserna i lagen den 19 juni 1917 (nr 337) angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 (nr 66) om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av byråchefen för lagärenden i socialdepartementet Bo Hammar-skjöld.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

A. V. Stenkula.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 15 januari 1926.*

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, SCLYTER, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, anmäler efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet lagrådets den 14 januari 1926 avgivna utlåtande över det den 18 december 1925 till lagrådet remitterade förslaget till lag om ändrad lydelse av andra stycket av slutbestämmelserna i lagen den 19 juni 1917 (nr 337) angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 (nr 66) om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige, däri lagrådet förklarat sig lämna förslaget utan anmärkning.

Departementschefen hemställer, att förslaget måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Comr. Falkenberg.